

Formatie 2018 Onderwijs en Arbeidsmarkt

Maatschappelijke opgaven

Een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op alle niveaus, zodat mensen die nu een opleiding volgen in de toekomst ook echt aan het werk kunnen (of blijven). Dit betekent het zorgdragen voor voldoende personeel met de juiste kwalificaties, vaardigheden en competenties en zorgen dat er meer mensen aan het werk gaan. In het bijzonder ook een opgave om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen in een inclusieve arbeidsmarkt. En om schooluitval te voorkomen, in intensieve samenwerking met het voortgezet onderwijs en het MBO.

Daarnaast blijft het de kerntaak van de gemeente om te blijven zorgen voor goede kwalitatieve huisvesting van scholen, waarbij wordt ingezet op duurzame, gezonde en toekomstbestendige scholen.

Vigerend beleid en financiële middelen

- Eén van de pijlers van het Programma Sociale Stad is de Uitvoeringsagenda Onderwijs – Arbeidsmarkt. Deze adaptieve agenda met als adagium ‘talent voor ieder werk’ is door de raad op 27 februari 2018 vastgesteld en loopt tot 2020. Speerpunten zijn:
 1. Onderwijsinstellingen en werkgevers beter en efficiënter met elkaar te laten samenwerken, waarbij de vraag vanuit de werkgevers leidend is;
 2. Ernaar streven dat iedereen tenminste een (start)kwalificatie bezit of (als dat niet lukt) jongeren en werkzoekenden voor te bereiden op werk of een betekenisvolle dagbesteding;
 3. Kwetsbare groepen als jongeren en 50+’ers helpen te participeren op de arbeidsmarkt;
 4. Te sturen op de groei van de werkgelegenheid door werkgevers te helpen tijdig goed gekwalificeerd personeel aan te kunnen trekken;
 5. Internationaal georiënteerd onderwijs aan te bieden voor alle kinderen in de Brainportregio.
- Voor de uitvoering van de agenda Onderwijs - Arbeidsmarkt is 1,2 miljoen euro gereserveerd. Op dit moment vindt de uitwerking van concrete projectvoorstellen plaats onder aansturing van de Regiegroep Onderwijs en Arbeidsmarkt (waarin alle relevante lokale en regionale partners zijn vertegenwoordigd).
- In november 2017 is door de raad het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de periode 2018 – 2025 vastgesteld. Voor de uitvoering van het actieplan is 14 miljoen euro beschikbaar gesteld binnen de begroting. Het actieplan gaat uitgevoerd worden in de wijken Mierlo-Hout, Rijpelberg, Brouwhuis en Helmond-Oost. Voor de onderwijsgebouwen in Rijpelberg is 4,5 miljoen binnen het actieplan gereserveerd, waarbij de mogelijkheden voor een bredere wijkvoorziening worden onderzocht (de financiële consequenties hiervan zijn nog niet inzichtelijk). Een mogelijke vierde school in Brandevoort (Brainport Smart District) maakt geen onderdeel uit van het actieplan, dit vraagt mogelijk op herziening van het IHP. Voor de periode na het actieplan (2022-2025) worden in 2019/2020 nieuwe plannen opgesteld. Het Jan van Brabant College heeft voor de planvorming voor de locatie Molenstraat scenario’s uitgewerkt.

- In het Programma Duurzame en Gezonde Stad (onderdeel van de Strategische Agenda) is opgenomen dat alle scholen dit jaar een energiescan krijgen. Hiervoor is binnen het Programma 80.000 euro beschikbaar gesteld. Daarnaast is er jaarlijks tot en met 2021 vanuit de GIDS-middelen 25.000 euro gereserveerd (in totaal 100.000 euro) voor het project Duurzame en Gezonde scholen.
- In de Brainport Nationale Actieagenda de 'battle for talent' een van de speerpunten. Om aan de vraag van de kennisintensieve bedrijven te kunnen voldoen is fors meer talent nodig, zowel 'knappe koppen als gouden handjes'. De agenda is gericht op het vernieuwen van het primair en voortgezet onderwijs. Door werknemers doorlopend bij te scholen, zodat zij blijvend inzetbaar zijn in een steeds veranderende arbeidsmarkt. Door de populatie van technologie- en ICT-studenten te laten verdubbelen op alle niveaus en door internationaal talent aan te trekken.

Verkiezingsprogramma's

Kort samengevat

Alle partijen vinden dat de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt beter moet en dat de gemeente hierbij de regierol moet nemen. Specifiek gaat de aandacht ook uit naar de aanpak van vroegtijdig schoolverlaten en naar kinderen op scholen waarbij thuis de financiële situatie minder rooskleurig is om de kansenongelijkheid terug te dringen. Ook is er aandacht voor de aanpak van laaggeletterdheid, specifieke doelgroepen (zoals 50+) en de mogelijkheden voor HBO-onderwijs in Helmond.

Overzicht per partij

GroenLinks benadrukt het belang van gezondheid en duurzaamheid bij de plannen in het kader van het IHP. Verder vindt de partij dat de gemeente in samenwerking met het onderwijs in het kader van de wet Passend Onderwijs moet bekijken hoe zo efficiënt mogelijk gewerkt kan worden wanneer er toch de nodige zorgen zijn bij een kind op school. GroenLinks wil de investering in Voor- en Vroegschoolse Educatie en schoolmaatschappelijk werk de komende jaren voortzetten.

Daarnaast heeft GroenLinks de ambitie dat Helmond – in navolging van zusterstad Mechelen – een kindvriendelijke gemeente wordt, waarbij het belang wordt benadrukt van integrale kindcentra, vreedzame scholen. (het succes van Helmond-West verbreden naar de hele stad) en andere initiatieven die de ontmoeting bevorderen van leerlingen van verschillende sociaaleconomische en culturele achtergronden en met verschillende talenten. Ook vindt GroenLinks dat iedere leerling moet mee kunnen doen op school ongeacht zijn of haar financiële situatie. De partij is voorstander van een gemeenschappelijk solidariteitsfonds voor alle scholen, ouders en leerlingen om kansenongelijkheid samen te kunnen terugdringen. Om de hoge werkloosheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tegen te gaan pleit GroenLinks voor het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en persoonlijke matching met werkgevers. Ook wil GroenLinks laaggeletterdheid verder aanpakken.

SP wil in het kader van armoedebestrijding dat kinderen een gratis laptop op school en huiswerkbegeleiding kunnen krijgen, in goede samenwerking ook met Stichting Leergeld. Verder pleit de SP ervoor dat in goede overleg met de schoolbesturen de plannen in het kader van het IHP voor de wijken Mierlo-Hout, Rijpelberg en Brouwhuis

goed worden uitgewerkt. De SP wil de komende jaren de schooluitval verder terugdringen, zodat meer jongeren een goede opleiding kunnen gaan volgen en betere kansen maken op een baan.

De VVD wil dat onderwijs en bedrijfsleven blijven samenwerken bij het opleiden van vakmensen, zoals nu onder meer gebeurt met het project 'van school naar werk'. Verder wil de VVD 'Helmond Stagedad' verder intensiveren en structureel middelen beschikbaar stellen voor intensivering van techniekeducatie. Daarnaast wil de VVD een verdere verbetering van het ondernemersklimaat door het intensiveren van de relatie met Hogeschool Fontys en Technische Universiteit Eindhoven en door de versterking van de Food-opleidingen. Andere speerpunt van de VVD is het nog steviger inzetten op de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Voortijdige schoolverlaters die een uitkering aanvragen, moeten actief worden begeleid in het vinden van een passende studie of een baan. Daarnaast wil de VVD dat de gemeente zich intensiever inzet bij het ondersteunen en helpen van 50- en 50+'ers die op zoek zijn naar werk.

Ten slotte wil de VVD in het kader van een zorgzaam en leefbaar Helmond het bredeschoolconcept doorontwikkelen voor het voortgezet onderwijs. De VVD is een groot voorstander van het integreren van sport- en cultuurfaciliteiten met onderwijs- en welzijnsinstellingen. Door deze samenwerking kunnen duurzame investeringen verantwoord zijn ('De kinderen van u zijn de talenten en klanten van morgen').

Lokaal Sterk pleit voor een veelzijdig aanbod van onderwijsvoorzieningen dat aansluit bij de behoeften van de Helmonders. Lokaal is in het kader van de aanpak van voortijdig schoolverlaten voor 'tweede kans'-onderwijs met het idee van de voormalige Levensschool met een startkwalificatie op MBO-niveau 2. Ook wil Lokaal Sterk, evenals GroenLinks, voldoende ruimte voor kindcentra, goed verspreid over de stad. Lokaal Sterk pleit in het bijzonder voor opleiding op niveau 2 in het mbo op het gebied van horeca, groen, logistieke dienstverlening, schoonmaak en onderhoud en productie. Verder wil de partij daarbij vasthouden aan schoolmaatschappelijk werk.

D66 vindt dat onderwijs en een leven lang leren wezenlijke onderdelen zijn van het sociaal vangnet. De partij wil met onderwijs en kennisdeling kansenongelijkheid terugdringen, inzetten op initiatieven op het gebied van taalachterstanden en laaggeletterdheid, en ook aandacht voor nieuwkomers en vluchtelingen die een achterstand hebben in te halen. Wat betreft het passend onderwijs moet de gemeente goed in de gaten houden dat de bezuinigingen niet leiden tot achteruitgang in kwaliteit en extra druk op andere voorzieningen. Verder pleit D66 ervoor dat de gemeente mankracht en budget vrijmaakt om te komen tot een breed gedragen visie op de toekomst van het onderwijs en de onderwijsinstellingen zodat er concrete stappen kunnen worden gezet. D66 pleit voor een actieve ondersteunende rol van de gemeente, zonder daarbij het onderwijsveld voor de voeten te lopen. Ten slotte streeft D66 naar onderwijs op alle niveaus binnen de gemeente en pleit het voor samenwerken met HBO-instellingen en de TU/e op de voor Helmond belangrijke sectoren, zoals Food en Automotive.

Bijlage: Voortijdig schoolverlaten

De gemeente Helmond werkt samen met de VO en MBO scholen in de regio Zuidoost-Brabant om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en de aansluiting tussen onderwijs- instroom arbeidsmarkt te versterken. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar jongeren in een kwetsbare positie. In 2018 (schooljaar 2017-2018) streven we naar een gemiddeld percentage zonder startkwalificatie van 1.7% (in het schooljaar 2016-2017 was streefnorm 1,8%).

De cijfers van schooluitval laten de laatste jaren het volgende beeld zien:

Jaar	% uitval Helmond	% uitval landelijk
2012	4,3%	3,2%
2013	2,6%	2,1%
2014	1,9%	2,0%
2015	2,1%	1,7%
2016	1,9%	1,7%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

De tabel laat zien dat het aantal uitvallers in Helmond de afgelopen jaren is gedaald ten opzichte van 2012 en dat het de laatste jaren redelijk stabiel blijft. Desondanks is het aantal leerlingen dat uitvalt hoger dan het landelijk gemiddelde.

Uit recente cijfers blijkt dat de meeste leerlingen uitvallen op het MBO en meer specifiek op niveau 4. Samen met het MBO zoeken we naar mogelijke oorzaken en oplossingsrichtingen.